

Investigation the effect of subjective distance and communication distance on audit quality threatening behavior

Mohammad-Javad Sheikh¹, Sina Alemzadeh²

Received: 2025/07/11

Approved: 2025/09/20

Research Paper

Highlights:

Focus on Two Novel Concepts: This study is among the first in Iran to simultaneously examine the impact of «Subjective Distance» (psychological distance) and «Communication Distance» (reliance on digital tools) on audit quality.

Stronger Impact of Mental Distance: Findings reveal that Subjective Distance with a stronger path coefficient (-0.408) compared to Communication Distance (-0.130) is a more determinant factor in provoking audit quality-threatening behaviors.

Core Theory: The theoretical framework is based on Construal Level Theory (CLT), explaining the psychological mechanism of how distance influences professional judgment.

Robust Methodology: Structural Equation Modeling (SEM) using PLS software was employed to analyze data collected from 158 certified public accountants.

Practical Implications: The results provide specific practical recommendations for audit firms and regulators, including enhancing team identity, improving communication infrastructure, and soft skills training.

Abstract:

The purpose of the present study is to investigate the effect of subjective distance and communication distance on audit quality threatening behavior. The research is applied and descriptive-correlational in nature, with data collected through field surveys using structured questionnaires. The statistical population consists of 270 certified public accountants working in «A-grade» audit firms and the Supreme Audit Organization of Iran in 2025. Based on the Cochran formula, a sample of 158 auditors was selected. Data analysis was conducted using Structural Equation Modeling (SEM) via PLS software. The results reveal that increased mental distance among auditors significantly heightens audit quality-threatening behaviors ($P=0.001$). Furthermore, communication distance, particularly when digital communication tools are poorly managed, leads to greater misunderstandings, reduced trust, and weakened information exchange, thereby increasing the likelihood of quality-threatening actions. Conversely, the use of advanced and transparent digital communication platforms can mitigate these negative effects. The findings highlight the critical role of effective relationship management within audit teams. To enhance audit quality, audit firms should focus on reducing mental distance through fostering team identity and cohesion while simultaneously improving digital communication

infrastructure. These measures are essential not only for strengthening audit quality but also for preserving public trust and supporting the integrity of capital markets in Iran.

Key Words: Auditor mental distance, Auditor communication distance, Audit quality-threatening behaviors, Construal Level Theory.

Extended Abstract:

Purpose: The main purpose of this study is to investigate the simultaneous impact of two novel variables, «subjective distance» and «communication distance,» on the occurrence of audit quality-threatening behaviors (AQTBs) within the specific context of Iran. This research seeks to address the existing gap in literature regarding the influence of team dynamics and psychological dimensions of distance on audit quality.

Design/Methodology/Approach: This study is applied in purpose and descriptive-correlational in nature, utilizing a survey method for data collection. The statistical population consisted of 270 certified public accountants (CPAs) working in «Grade A» audit firms and the Supreme Audit Court of Iran in 2023. Using the Cochran formula, a sample size of 158 auditors was determined. Data were collected through structured questionnaires and analyzed using Partial Least Squares (PLS) software and Structural Equation Modeling (SEM). The reliability and validity of the measurement instrument were confirmed using Cronbach's alpha, Composite Reliability (CR), and Average Variance Extracted (AVE).

Findings: The findings revealed that both subjective distance and communication distance have a significant positive impact on increasing AQTBs. The path coefficients were ($\beta = -0.408$) for subjective distance and ($\beta = -0.130$) for communication distance, both significant at a 99% confidence level ($p = 0.001$). These results indicate that increased subjective distance (emotional and psychological detachment from the team) has a considerably stronger effect on reducing audit quality compared to communication distance (reliance on digital tools). Furthermore, the research model explained 33.3% of the variance in the dependent variable (AQTBs).

Originality/Value: The value and originality of this research lie in the introduction and simultaneous testing of two psychological and communicative constructs within an integrated model, which has received scant attention in the Iranian audit literature. Relying on the theoretical framework of Construal Level Theory (CLT), this study provides a deeper understanding of the psychological mechanisms affecting auditors' professional judgment. The findings can serve as a basis for audit firm managers and regulatory bodies to design team management protocols, invest in communication infrastructure, and implement training programs to enhance emotional intelligence and team cohesion. This, in turn, can help prevent quality-threatening behaviors and strengthen public trust in the auditing profession.

 [10.22034/JPAR.2025.2064374.1433](https://doi.org/10.22034/JPAR.2025.2064374.1433)

1. Associate Professor. Department of Accounting, Faculty of Financial Sciences, Kharazmi University. Tehran. Iran. (Corresponding Author) mjsheikh2002@gmail.com

2. Msc. Student. Department of Accounting, Kharazmi University. Tehran, Iran. sinaalemzadeh78@gmail.com
<http://article.iacpa.ir>

بررسی تاثیر فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی بر رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی

محمدجواد شیخ^۱، سینا عالم زاده^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۲۹

مقاله‌ی پژوهشی

نکات برجسته:

تمرکز بر دو مفهوم نوین: این پژوهش برای نخستین بار در ایران به بررسی همزمان تأثیر «فاصله ذهنی» (فاصله روان‌شناختی) و «فاصله ارتباطی» (وابستگی به ابزارهای دیجیتال) بر کیفیت حسابرسی می‌پردازد. تأثیر قوی‌تر فاصله ذهنی: یافته‌ها نشان می‌دهد فاصله ذهنی با ضریب مسیر قوی‌تر (-۰.۴۰۸) در مقایسه با فاصله ارتباطی (-۰.۱۳۰)، عامل تعیین‌کننده‌تری در بروز رفتارهای تهدیدکننده کیفیت است. تئوری محوری: چارچوب نظری این تحقیق مبتنی بر «نظریه سطح تبیین» (Construal Level Theory) است که مکانیسم روان‌شناختی تأثیر فاصله بر قضاوت حرفه‌ای را توضیح می‌دهد. روش شناسی قوی: از روش مدلسازی معادلات ساختاری (SEM) با نرم‌افزار PLS برای تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده از ۱۵۸ حسابدار رسمی استفاده شده است. کاربرد عملیاتی: نتایج، راهکارهای عملیاتی مشخصی را برای مؤسسات حسابرسی و نهادهای ناظر ارائه می‌دهد، از جمله تقویت هویت تیمی، بهبود زیرساخت‌های ارتباطی و آموزش مهارت‌های نرم.

چکیده:

هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی بر رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی می‌باشد. پژوهش حاضر از نوع کاربردی و توصیفی-همبستگی است و داده‌ها به روش میدانی از طریق پرسشنامه گردآوری شده است. جامعه آماری شامل ۲۷۰ حسابدار رسمی شاغل در مؤسسات حسابرسی الف بورسی و سازمان حسابرسی ایران در سال ۱۴۰۴ بود که با استفاده از فرمول کوکران، ۱۵۸ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها از مدل معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS استفاده شد.

نتایج نشان داد که افزایش فاصله ذهنی میان حسابداران باعث افزایش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی می‌شود و این رابطه از نظر آماری معنادار است ($P=0.001$). همچنین، فاصله ارتباطی در شرایطی که فناوری‌های ارتباطی پیشرفته به‌طور مؤثر به‌کار گرفته نمی‌شوند، می‌تواند به افزایش سوءتفاهم‌ها، کاهش اعتماد و ضعف در تبادل اطلاعات منجر شده و به رفتارهای مخرب دامن بزند. با این حال، استفاده از ابزارهای دیجیتال استاندارد و شفاف می‌تواند بخشی از اثرات منفی فاصله ارتباطی را تعدیل نماید. یافته‌های پژوهش بر اهمیت مدیریت مؤثر روابط در تیم‌های حسابرسی تأکید دارد. برای بهبود کیفیت حسابرسی، مؤسسات حسابرسی باید اقداماتی در جهت کاهش فاصله ذهنی از طریق تقویت هویت گروهی و بهبود زیرساخت‌های ارتباطی دیجیتال انجام دهند. این اقدامات نه تنها باعث ارتقای شفافیت و پاسخگویی خواهد شد، بلکه نقش مهمی در حفظ اعتماد عمومی و سلامت بازار سرمایه ایران ایفا می‌کند.

واژه‌های کلیدی: فاصله ذهنی حسابرس، فاصله ارتباطی حسابرس، رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی، نظریه سطح

تبیین.

 [10.22034/JPAR.2025.2064374.1433](https://doi.org/10.22034/JPAR.2025.2064374.1433)

mjsheikh2002@gmail.com

۱. دانشیار، گروه حسابداری، دانشکده علوم مالی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

sinaalezmzadeh78@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

<http://article.iacpa.ir>

۱- مقدمه

در سال‌های اخیر، صنعت حسابرسی با چالش‌های بزرگی روبرو بوده است که اعتبار و شهرت آن را تهدید می‌کند. مجموعه‌ای از رسوایی‌های حسابداری در سراسر جهان باعث شده است که بحران‌های مالی، فعالیت‌های اقتصادی را به طور کلی حفظ کند و به تدریج اعتماد عمومی را به کیفیت حسابرسی مستقل به طور خاص از بین ببرد (دوان و تران^۱، ۲۰۲۵). حرفه حسابرسی، نگرهان اعتماد عمومی و ضامن سلامت نظام گزارشگری مالی است. در اقتصاد پرچالش و پویای ایران، که با پدیده‌هایی چون رکود تورمی، تحریم‌های بین‌المللی، و نوسانات شدید بازار سرمایه همراه است، نقش حسابرسان مستقل در شفاف‌سازی عملکرد بنگاه‌های اقتصادی و حمایت از حقوق سهامداران خرد و کلان، اهمیتی دوچندان یافته است.

اعتبار این حرفه، اما، نه بر پایه قوانین و مقررات که بر اساس کیفیت عملکرد حسابرسان و اتکاپذیری بی‌چون و چرای گزارش‌های آنان استوار گردیده است. متأسفانه، این بنیان اعتماد می‌تواند توسط پدیده‌های مخرب به نام «رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی» مورد تهدید جدی قرار گیرد (نورهیدایا و همکاران^۲، ۲۰۲۴). رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی به مجموعه‌ای از اقدامات عمدی یا غیرعمدی اعضای تیم حسابرسی اطلاق می‌شود که به منظور صرفه‌جویی در زمان یا کاهش هزینه‌ها، بدون رعایت استانداردهای حرفه‌ای لازم، انجام می‌پذیرد و در نهایت به کاهش اثربخشی فرآیند حسابرسی و قابلیت اتکای گزارش منجر می‌گردد (آنلین^۳، ۲۰۲۲). رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی برای چندین دهه مستند شده است و از آنجا که به فرآیند آزمون حسابرسی مربوط می‌شود، یک پیشینه کلیدی برای کیفیت حسابرسی است (های و همکاران^۴، ۲۰۱۵).

مطالعات گسترده‌ای در سال‌های اخیر به شناسایی عوامل مؤثر بر بروز این رفتارهای ناکارآمد پرداخته‌اند. فشار کاری سنگین و محدودیت‌های زمانی غیرواقعی بینانه که اغلب ناشی از رقابت شدید بین مؤسسات حسابرسی برای کسب و حفظ مشتریان است، به عنوان یکی از اصلی‌ترین محرک‌های این رفتارها شناسایی شده است (بائر و همکاران^۵، ۲۰۲۲) همچنین، ویژگی‌های فردی حسابرسان از جمله سطح پایین تعهد حرفه‌ای، هوش هیجانی محدود، و فقدان «ذهن‌آگاهی» در محل کار نیز با تمایل بیشتر به درگیر شدن در چنین رفتارهایی مرتبط دانسته شده‌اند (هردا و همکاران^۶، ۲۰۲۳). از سوی دیگر، عوامل سازمانی همچون فرهنگ کیفیت‌گریز در برخی مؤسسات، سیستم‌های پاداش ناکارآمد که بر سرعت کار تأکید دارند بیش از کیفیت آن، و نبود نظارت و بازبینی مؤثر نیز سهم بسزایی در ایجاد محیطی مساعد برای کاهش کیفیت عمدی یا غیرعمدی حسابرسی دارند (ژانگ و همکاران^۷، ۲۰۲۳). در بافت خاص ایران، می‌توان به عواملی همچون روابط خاص بین حسابرس و مشتری، فشارهای اقتصادی بر شرکت‌های حسابرسی شونده برای ارائه تصویری مطلوب، و در برخی موارد، ضعف در اجرای دقیق کیفرخواست‌های نهادهای ناظر نیز به عنوان بستری مضاعف برای شکل‌گیری این چالش اشاره کرد.

با وجود کاوش‌های ارزشمند پیشین، خلاء تحقیقاتی قابل توجهی در ادبیات موضوع، به ویژه در محیط ایران احساس می‌شود. تمرکز غالب مطالعات پیشین بر عوامل فردی و سازمانی ایستا بوده است، در حالی که پویایی‌های درون تیمی و به ویژه «ابعاد فاصله» بین اعضای تیم حسابرسی کمتر مورد توجه نظام‌مند قرار گرفته است (کوزلیاس و همکاران^۸، ۲۰۲۳). به طور مشخص، دو مفهوم نوین و مرتبط «فاصله ذهنی» و «فاصله ارتباطی» به عنوان متغیرهایی تأثیرگذار بر کیفیت تعاملات بین فردی و در نتیجه، بروز رفتارهای تهدیدکننده کیفیت، به شکل تجربی و در کنار یکدیگر بررسی نشده‌اند (پرول و همکاران^۹، ۲۰۲۴).

در این پژوهش، فاصله ذهنی به عنوان ادراک روان‌شناختی و عاطفی یک عضو تیم حسابرسی از میزان نزدیکی یا دوری خود نسبت به سایر اعضای تیم تعریف می‌شود. این فاصله لزوماً با فاصله فیزیکی مرتبط نیست، بلکه برداشتی ذهنی از شباهت‌ها، پیوندهای عاطفی، و احساس تعلق و هم‌هویتی با گروه است. زمانی که فاصله ذهنی زیاد است، فرد احساس می‌کند از دیگر اعضا جدا افتاده، متفاوت و کمتر درگیر اهداف جمعی است (تروپ و لیبرمن^{۱۰}، ۲۰۱۰؛ ویزنر^{۱۱}، ۲۰۱۵؛ آنلین و چه^{۱۲}، ۲۰۲۳).

فاصله ارتباطی نیز به میزان جایگزینی و تسلط ابزارهای ارتباطی مبتنی بر فناوری (مانند ایمیل، پیام‌رسان‌های متن‌ی، کنفرانس‌های ویدیویی) به جای تعاملات حضوری و رودررو در بین اعضای تیم اشاره دارد. هرچه درصد ارتباطات از طریق این کانال‌های دیجیتال بیشتر باشد، فاصله ارتباطی افزایش می‌یابد. این نوع ارتباطات اغلب از نظر غنای اطلاعاتی فقیرتر هستند، چرا که علائم غیرکلامی، زبان بدن و تعاملات آنی را حذف می‌کنند (هرتل و همکاران^{۱۳}، ۲۰۰۴؛ فاستر و همکاران^{۱۴}، ۲۰۱۵). بر این مبنا، علاقه فزاینده‌ای به بررسی چگونگی تأثیر ویژگی‌های تیم‌های حسابرسی بر نتایج حسابرسی وجود داشته است (هانز^{۱۵}، ۲۰۱۳؛ داونی و همکاران^{۱۶}، ۲۰۲۰). اختلال ناشی از همه‌گیری کووید ۱۹ به طور چشمگیری بر نحوه تعامل و برقراری ارتباط اعضای تیم تأثیر گذاشته است (ون^{۱۷}، ۲۰۲۰؛ اوکابه-میاموتو و لیوبومیرسکی^{۱۸}، ۲۰۲۱؛ بائر و همکاران^{۱۹}، ۲۰۲۲)، که می‌تواند به فاصله ذهنی و ارتباطی اعضای تیم مرتبط باشد. از این رو، ارزیابی این که چگونه این فواصل بین اعضای تیم حسابرسی می‌تواند بر رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی آنها تأثیر بگذارد، مسأله‌ای بسیار مهم است و در زمینه حسابرسی کشور باید بررسی و تحلیل شود.

این کم‌توجهی به ابعاد فاصله در حالی است که تحولات جهانی، به ویژه همه‌گیری کووید-۱۹، مؤسسات حسابرسی در سراسر جهان را ناگزیر به توسعه سریع استفاده از حسابرسی از راه دور و ابزارهای ارتباطی دیجیتال کرده است (ون^{۲۰}، ۲۰۲۵). این انتقال اجباری، هم فاصله ارتباطی را ذاتی کار تیمی کرده و هم ممکن است به افزایش فاصله ذهنی و کاهش احساس تعلق و مسئولیت‌پذیری متقابل در بین اعضای تیم منجر شود؛ عواملی که بالقوه می‌توانند سکوی پرتابی برای بروز رفتارهای مخرب کیفیت باشند.

پژوهش حاضر با درک این خلاء دانشی و با توجه به شرایط خاص حاکم بر حرفه حسابرسی

ایران، در صدد است تا به پرسش اصلی زیر پاسخ گوید: «افزایش فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی در تیم‌های حسابرسی ایران چه تأثیری بر بروز رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی دارد» هدف عینی این مطالعه، آزمون تجربی رابطه این دو بعد از فاصله تیمی با کاهش عمدی یا غیرعمدی کیفیت کار حسابرسی است.

دستاوردها و ارزش افزوده علمی این تحقیق چندبعدی است. اولاً، این مطالعه با معرفی و آزمون همزمان دو متغیر جدید، «فاصله ذهنی» و «فاصله ارتباطی»، چارچوب نظری غنی‌تری برای درک عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی ارائه می‌دهد و ادبیات موجود را گسترش می‌دهد؛ ثانیاً، انجام این تحقیق در بافت اقتصادی و فرهنگی خاص ایران، یافته‌های بومی و قابل تعمیم به محیط کسب‌وکار کشور را به همراه خواهد داشت که می‌تواند مبنای تحقیقات آینده باشد. ثالثاً، یافته‌های این تحقیق می‌تواند کاربردهای عملیاتی ارزشمندی برای جامعه حسابداران رسمی ایران، مؤسسات حسابرسی و نهادهای نظارتی حرفه‌ای (مانند سازمان حسابرسی و کمیته‌های نظارت بر کیفیت مؤسسات) داشته باشد. به عنوان مثال، نتایج این تحقیق می‌تواند مؤسسات را تشویق کند تا با سرمایه‌گذاری در ابزارهای همکاری مجازی مؤثرتر، برگزاری دوره‌های آموزشی برای تقویت هوش هیجانی و مدیریت تعارض در فضای مجازی و طراحی پروتکل‌های نظارتی مختص حسابرسی از راه دور، اثرات منفی ارتباطی و فاصله ذهنی را خنثی کنند. در نهایت، چهارم، این تحقیق با کمک به کاهش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت، گامی در جهت ارتقای شفافیت، پاسخگویی و اعتماد عمومی در بازار سرمایه ایران برمی‌دارد و به سلامت کلی اقتصاد کشور کمک می‌کند.

۲- مبانی نظری و توسعه فرضیه‌ها

۲-۱- چارچوب نظری پژوهش فرضیه نخست

پایه نظری این پژوهش بر «نظریه سطح تبیین»^{۲۱} استوار است. این نظریه که نخستین بار توسط تروپ و لیبرمن مطرح شد، بیان می‌کند که افراد رویدادها، اشخاص و اشیاء را بر اساس فاصله روان‌شناختی خود به دو صورت انتزاعی یا عینی ادراک می‌کنند (تروپ و لیبرمن، ۲۰۱۰). فاصله روان‌شناختی به میزان نزدیکی یا دوری ادراک‌شده بین فرد و یک رویداد یا شخص اشاره دارد و شامل ابعاد مختلفی مانند فاصله اجتماعی، زمانی، مکانی و فرضی است. در بافت حسابرسی، این نظریه توضیح می‌دهد که چگونه فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی میان حسابرسان می‌تواند بر شیوه تفکر، قضاوت حرفه‌ای و در نهایت رفتارهای آنها اثرگذار باشد (آنلین و چه، ۲۰۲۳).

بر اساس این نظریه، وقتی فاصله روان‌شناختی افزایش می‌یابد، افراد تمایل دارند به جای توجه به جزئیات، مفاهیم کلی و انتزاعی را در نظر بگیرند. این موضوع می‌تواند منجر به کاهش حساسیت حسابرسان به نشانه‌های ریسک و استانداردهای حرفه‌ای شده و احتمال بروز رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی را افزایش دهد (ژانگ و همکاران، ۲۰۲۳). در مقابل، کاهش فاصله روان‌شناختی سبب افزایش تعامل، اعتماد متقابل و دقت در تصمیم‌گیری‌های حرفه‌ای می‌شود

که به بهبود کیفیت حسابرسی کمک می‌کند (دوآن و تران، ۲۰۲۵). در عصر دیجیتال و به‌ویژه پس از همه‌گیری کووید-۱۹، تیم‌های حسابرسی به شدت به ابزارهای ارتباطی مجازی وابسته شده‌اند. این تحول باعث افزایش فاصله ارتباطی و در برخی موارد فاصله ذهنی بین اعضای تیم شده است که می‌تواند تهدیدی جدی برای هماهنگی تیمی و کیفیت حسابرسی باشد (بائر و همکاران، ۲۰۲۲؛ پرول و همکاران، ۲۰۲۴). از این‌رو، چارچوب نظری پژوهش حاضر با تمرکز بر نظریه سطح تبیین تلاش می‌کند تا توضیح دهد که چگونه دو بعد فاصله، یعنی فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی، بر رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی اثر می‌گذارند.

۲-۲- فاصله ذهنی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی

فاصله ذهنی به ادراک روان‌شناختی حسابرس از میزان نزدیکی یا دوری خود نسبت به سایر اعضای تیم حسابرسی اشاره دارد و بر مبنای نظریه سطح تبیین به‌عنوان یک مؤلفه اساسی از فاصله روان‌شناختی شناخته می‌شود (تروپ و لیبرمن، ۲۰۱۰). این فاصله نه‌تنها به معنای فاصله فیزیکی نیست، بلکه شامل مؤلفه‌های عاطفی، شناختی و اجتماعی است که بر احساس تعلق، اعتماد و هم‌هویتی حسابرس با تیم تأثیر می‌گذارد (ویزنر، ۲۰۱۵). زمانی که فاصله ذهنی کم است، حسابرسان احساس همبستگی، اعتماد و مسئولیت‌پذیری بیشتری نسبت به تیم دارند، اما افزایش فاصله ذهنی می‌تواند به احساس انزوا، بی‌اعتمادی و کاهش انگیزه برای رعایت استانداردهای حرفه‌ای منجر شود (بائر و همکاران، ۲۰۲۲).

۲-۲-۱- سازوکارهای روان‌شناختی

مطابق نظریه نظریه سطح تبیین، هرچه فاصله ذهنی افزایش یابد، حسابرسان مسائل را به‌صورت انتزاعی‌تر و کلی‌تر ادراک می‌کنند و کمتر به جزئیات و شواهد حسابرسی توجه نشان می‌دهند (آنلین و چه، ۲۰۲۳). این موضوع به‌ویژه در حسابرسی که نیازمند دقت بالا و توجه به جزئیات است، می‌تواند خطرناک باشد. به بیان دیگر، فاصله ذهنی بالا منجر به کاهش سطح هوشیاری حسابرسان در مواجهه با نشانه‌های تقلب یا ریسک‌های مالی می‌شود و این شرایط بستر مناسبی برای رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی فراهم می‌کند. همچنین، افزایش فاصله ذهنی با هیجانات منفی مانند اضطراب، ناامیدی و فشار روانی مرتبط است. پژوهش‌ها (همکاران ۲۰۲۳) نشان داد که هیجانات منفی می‌توانند تمرکز ذهنی حسابرسان را کاهش دهند و آنان را به سمت تصمیم‌گیری‌های سریع و بدون رعایت استانداردهای حرفه‌ای سوق دهند. این یافته با تحقیق ژانگ و همکاران (۲۰۲۳) همسو است که بیان می‌کند، در تیم‌هایی که فاصله ذهنی بالاست، احتمال بروز رفتارهای تهدیدکننده مانند حذف یا ساده‌سازی رویه‌های حسابرسی افزایش می‌یابد.

۲-۲-۲- اثرات فاصله ذهنی بر پویایی تیم‌های حسابرسی

در محیط‌های حرفه‌ای، به‌ویژه در تیم‌های حسابرسی، تعاملات اجتماعی نقش مهمی در تضمین کیفیت حسابرسی ایفا می‌کنند. وقتی اعضای تیم از نظر ذهنی به هم نزدیک باشند، اعتماد متقابل و تبادل آزاد اطلاعات افزایش می‌یابد، اما فاصله ذهنی بالا باعث می‌شود اعضا

به جای همکاری، به صورت انفرادی عمل کنند؛ این وضعیت نه تنها هماهنگی تیمی را مختل می کند، بلکه زمینه ساز کاهش نظارت همکاران بر یکدیگر می شود. نبود نظارت متقابل، به حسابربان فرصت می دهد تا وظایف خود را با کیفیت پایین انجام دهند یا حتی به حذف برخی مراحل کلیدی حسابرسی بپردازند.

مطالعات اخیر نشان داده اند که در تیم های پراکنده و فاقد همبستگی ذهنی، احتمال بروز خطاهای شناختی و سوگیری های رفتاری به طور قابل توجهی افزایش می یابد. به طور مثال، پژوهش کوزلیاس و همکاران (۲۰۲۳) بیان می کند که در چنین تیم هایی، اعضا بیشتر به توصیه های سرپرست متکی می شوند و کمتر به ارزیابی مستقل شواهد حسابرسی می پردازند، که این امر کیفیت نهایی گزارش حسابرسی را تهدید می کند (پرول و همکاران، ۲۰۲۴).

۲-۳-۲- شرایط خاص ایران و فاصله ذهنی

در بافت ایران، فاصله ذهنی حسابربان می تواند به دلیل شرایط اقتصادی و ساختاری خاص، شدیدتر باشد. عواملی مانند فشارهای زمانی غیرواقع بینانه، حجم بالای پرونده های حسابرسی، و کمبود نیروی انسانی متخصص باعث می شود که حسابربان به جای ایجاد تعامل مؤثر با اعضای تیم، به صورت انفرادی عمل کنند. همچنین، روابط غیررسمی میان حسابربس و صاحبکار، استقلال ذهنی حسابربان را تهدید کرده و فاصله روان شناختی میان اعضای تیم را افزایش می دهد. در چنین شرایطی، حسابربان ممکن است برای کاهش فشار روانی و اقتصادی، اقدام به رفتارهایی مانند حذف برخی مراحل حسابرسی یا اتکا به شواهد ناکافی کنند که نمونه ای بارز از رفتارهای تهدیدکننده کیفیت است.

۲-۴-۲- شواهد تجربی

پژوهش های اخیر رابطه بین فاصله ذهنی و کیفیت حسابرسی را به طور تجربی تأیید کرده اند. برای مثال:

- **آنلین و چه (۲۰۲۳):** در مطالعه ای روی ۲۱۷ تیم حسابرسی، نشان دادند که فاصله ذهنی بالا به طور مستقیم با افزایش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی مرتبط است.
- **ژانگ و همکاران (۲۰۲۳):** بیان کردند که حسابربانی که در تیم های چندگانه و پراکنده فعالیت می کنند، به دلیل افزایش فاصله ذهنی، بیشتر مستعد انجام رفتارهای کاهش دهنده کیفیت هستند.

- **پرول و همکاران (۲۰۲۴):** دریافتند که تقویت هویت حرفه ای مشترک میان اعضای تیم می تواند نقش تعدیل کننده ای داشته و اثرات منفی فاصله ذهنی بر کیفیت حسابرسی را کاهش دهد.

با توجه به مبانی مطرح شده فوق، فرضیه نخست پژوهش به شرح زیر عنوان می گردد:
فرضیه (۱): رابطه معناداری میان فاصله ذهنی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی وجود دارد.

نگاره (۱): جدول خلاصه مبانی نظری فرضیه اول

منابع (۲۰۲۰-۲۰۲۵)	توضیح	بعد نظری
تروپ و لیبرمن (۲۰۱۰)؛ ویزتر (۲۰۱۵)	افزایش فاصله روان‌شناختی منجر به تصمیم‌گیری‌های کلی و کم‌دقت می‌شود.	نظریه سطح تبیین
هردا و همکاران (۲۰۲۳)؛ ژانگ و همکاران (۲۰۲۳)	فاصله ذهنی بالا باعث استرس و اضطراب شده و کیفیت قضاوت حرفه‌ای را کاهش می‌دهد.	هیجانان منفی ناشی از فاصله ذهنی
پرولک و همکاران (۲۰۲۴)؛ بائر و همکاران (۲۰۲۲)	فاصله ذهنی موجب ضعف نظارت متقابل و افزایش رفتارهای مخرب می‌شود.	کاهش هماهنگی تیمی
بررسی پژوهشگر	فشارهای زمانی و روابط غیررسمی استقلال ذهنی را تهدید می‌کند.	شرایط ایران

۳-۲- فاصله ارتباطی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی

۳-۲-۱- چارچوب نظری پژوهش فرضیه دوم

فاصله ارتباطی به میزان وابستگی اعضای تیم حسابرسی به ابزارهای دیجیتال برای ارتباط، در مقابل تعاملات حضوری و رودررو اشاره دارد (فاستر و همکاران، ۲۰۱۵). زمانی که بخش عمده ارتباطات از طریق فناوری‌هایی مانند ایمیل، پیام‌رسان‌های متنی و کنفرانس‌های آنلاین انجام می‌شود، فاصله ارتباطی افزایش می‌یابد. این مفهوم در سال‌های اخیر و به‌ویژه پس از همه‌گیری کووید-۱۹ اهمیت بیشتری یافته است؛ زیرا تیم‌های حسابرسی در سراسر جهان ناگزیر به استفاده گسترده از ابزارهای ارتباطی مجازی شدند (ون، ۲۰۲۵). در چنین شرایطی، کیفیت و شیوه ارتباطات به عاملی حیاتی برای حفظ هماهنگی و کیفیت کار تیمی تبدیل شده است (بائر و همکاران، ۲۰۲۲).

بر اساس نظریه سطح تبیین، هرچه فاصله بین افراد (اعم از فیزیکی یا ارتباطی) افزایش یابد، تعاملات میان آن‌ها انتزاعی‌تر و کلی‌تر می‌شود و در نتیجه، احتمال بروز سوءتفاهم، کاهش اعتماد و ضعف در تبادل اطلاعات افزایش می‌یابد (تروپ و لیبرمن، ۲۰۱۰). در حسابرسی، کیفیت بالای ارتباطات برای شناسایی ریسک‌های مالی، تبادل شواهد حسابرسی و تصمیم‌گیری تیمی ضروری است. افزایش فاصله ارتباطی می‌تواند باعث حذف نشانه‌های غیرکلامی و زبان بدن شده و فرآیند ارتباطات را فقیرتر کند، که این امر به کاهش اثربخشی تیم و افزایش خطاهای حرفه‌ای منجر می‌شود (آنلین و چه، ۲۰۲۳).

۳-۲-۲- اثرات منفی فاصله ارتباطی بر فرآیند حسابرسی

مطالعات نشان داده‌اند که فاصله ارتباطی بالا، مجموعه‌ای از مشکلات اساسی برای تیم‌های حسابرسی ایجاد می‌کند:

۱. کاهش غنای اطلاعاتی ارتباطات

ارتباطات حضوری امکان تبادل سریع بازخورد، طرح پرسش‌های تکمیلی و درک دقیق‌تر مسائل پیچیده را فراهم می‌کنند. در مقابل، ارتباطات مجازی اغلب فاقد این مزایا هستند. بالتس

و همکاران^{۲۲} (۲۰۲۲) در یک فراتحلیل نشان دادند که گروه‌های کاری با ارتباطات مجازی نسبت به گروه‌های حضوری، عملکرد ضعیف‌تری در تصمیم‌گیری و حل مسئله دارند. این پدیده در حسابرسی به صورت عدم درک کامل شواهد یا سوءتفسیر داده‌ها نمایان می‌شود و می‌تواند منجر به رفتارهای مخرب مانند حذف یا ساده‌سازی رویه‌های حسابرسی گردد (ژانگ و همکاران، ۲۰۲۳).

۲. افزایش تعارضات تیمی و سوءتفاهم‌ها

فاصله ارتباطی موجب کاهش کیفیت تعاملات اجتماعی و افزایش احتمال بروز تعارضات پنهان در تیم‌های حسابرسی می‌شود. پرول و همکاران (۲۰۲۴) بیان می‌کنند که تیم‌های حسابرسی توزیع‌شده، به دلیل نبود تعامل حضوری، بیشتر در معرض سوءتفاهم و کاهش اعتماد متقابل هستند. این شرایط می‌تواند اعضای تیم را به سمت رفتارهای فردگرایانه و تصمیم‌گیری‌های ناسازگار با استانداردهای حرفه‌ای سوق دهد.

۳. کاهش مسئولیت‌پذیری و نظارت همکاران

در تیم‌هایی که ارتباطات مجازی غالب است، نظارت مستقیم بر عملکرد اعضا دشوارتر می‌شود. این امر باعث کاهش حس پاسخگویی حسابربان و افزایش تمایل به انجام وظایف با کیفیت پایین می‌گردد. به گفته بائر و همکاران (۲۰۲۲)، در چنین محیط‌هایی احتمال بروز رفتارهایی مانند اتکا به شواهد ناکافی، امضای زود هنگام گزارش‌ها یا نادیده گرفتن نشانه‌های تقلب افزایش می‌یابد.

۲-۳-۳- شرایط خاص ایران و فاصله ذهنی

در ایران، چالش‌های ناشی از فاصله ارتباطی در تیم‌های حسابرسی با شدت بیشتری بروز می‌کند. عواملی مانند محدودیت‌های زیرساختی در فناوری‌های ارتباطی، فشارهای زمانی شدید و فرهنگ سازمانی متمرکز بر سرعت به جای کیفیت، می‌توانند فاصله ارتباطی را به عاملی تهدیدکننده‌تر تبدیل کنند. به طور خاص، حسابرسی‌هایی که به ابزارهای دیجیتال ناکارآمد متکی هستند، در انتقال دقیق شواهد و تبادل اطلاعات با مشکلات بیشتری مواجه‌اند که این امر احتمال کاهش دقت و افزایش خطاهای حسابرسی را بالا می‌برد.

۲-۳-۴- شواهد تجربی

چندین مطالعه در سال‌های اخیر به بررسی رابطه فاصله ارتباطی با رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی پرداخته‌اند:

• **آئلین و چه (۲۰۲۳):** نشان دادند که فاصله ارتباطی بالا به طور مستقیم باعث افزایش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت می‌شود، مگر آنکه مکانیزم‌های کنترلی مناسبی برای نظارت وجود داشته باشد.

• **پرول و همکاران (۲۰۲۴):** دریافتند که تیم‌هایی با هویت حرفه‌ای مشترک قوی می‌توانند اثرات منفی فاصله ارتباطی را تعدیل کنند.

• **کارلایل و همکاران^{۲۳} (۲۰۲۳):** گزارش کردند که استفاده از فناوری‌های پیشرفته برای مستندسازی ارتباطات، نقش حفاظتی در برابر فشارهای مدیریتی و رفتارهای مخرب دارد.

با توجه به مبانی مطرح شده فوق، فرضیه نخست پژوهش به شرح زیر عنوان می‌گردد:
فرضیه (۲): رابطه معناداری میان فاصله ارتباطی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی وجود دارد.

نگاره (۲): جدول خلاصه مبانی نظری فرضیه دوم

منابع (۲۰۲۰-۲۰۲۵)	توضیح	بعد نظری
تروپ و لیبرمن (۲۰۱۰)؛ ویزتر (۲۰۱۵)	افزایش فاصله ارتباطی باعث تعاملات انتزاعی‌تر و کاهش اثربخشی تیم می‌شود.	نظریه سطح تبیین
بالتس و همکاران (۲۰۲۲)؛ آنلین و چه (۲۰۲۳)	حذف نشانه‌های غیرکلامی در ارتباطات مجازی باعث سوءتفسیر داده‌ها می‌شود.	کاهش غنای اطلاعاتی
پروولکس و همکاران (۲۰۲۴)؛ بائر و همکاران (۲۰۲۲)	فاصله ارتباطی موجب سوءتفاهم و کاهش اعتماد متقابل می‌شود.	افزایش تعارضات تیمی
کارلایل و همکاران (۲۰۲۳)	فناوری‌های پیشرفته می‌توانند اثر منفی فاصله ارتباطی را تعدیل کنند.	نقش دوگانه فناوری
بررسی پژوهشگر	محدودیت‌های زیرساختی و فشارهای زمانی فاصله ارتباطی را تشدید می‌کنند.	شرایط ایران

۲-۴- پیشینه پژوهش

اسناد و همکاران (۱۴۰۳) پژوهشی را با عنوان «تأثیر ارتباطات اجتماعی حسابرسان بر کیفیت حسابرسی» انجام دادند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، ارتباطات اجتماعی حسابرسان بر کیفیت حسابرسی تأثیر معناداری و مثبتی داشته است. هوش هیجانی و رفتار شهروندی سازمانی بر ارتباطات اجتماعی حسابرسان تأثیرگذار بوده است. محمدی و همکاران (۱۴۰۲) پژوهشی را با عنوان «اثر تعدیل‌کننده شورای گزارشگری مالی بر رابطه بین فاصله انتظارات حسابرسی و میزان اعتماد سهامداران در سازمان امور مالیاتی و جامعه حسابداران رسمی» انجام دادند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد، استقلال ادراک شده حسابرس و سطح ارتباطات بهبود یافته حسابرس بر اعتماد سهامداران و کاهش انتظارات حسابرس رابطه معناداری وجود دارد. همچنین، نقش تعدیل‌کنندگی شورای گزارشگری مالی رابطه معنادار و مثبت بین فاصله انتظارات حسابرس و میزان اعتماد سهامداران و استقلال ادراک شده حسابرس و سطح ارتباطات بهبود یافته حسابرس وجود دارد. همچنین نتایج پژوهش نشان می‌دهد، که رابطه معنادار و مثبت بین فاصله انتظارات حسابرس و میزان اعتماد سهامداران وجود دارد. اشرفی و همکاران (۱۴۰۲) پژوهشی را با عنوان «طراحی مدل تورش رفتاری حسابرسان با تأکید بر ویژگی‌های فردی و عمومی حسابرس به روش داده بنیاد» انجام دادند. نتایج مصاحبه‌ها بعد از اعمال مراحل سه گانه کدگذاری، در مرحله اولیه ۸۲ کد شناسایی شد و در ادامه مراحل، پس از اعمال تغییرات (حذف و ادغام) ۵۶ مفهوم در هفت مولفه شامل، ویژگی‌های جسمی فردی، ویژگی‌های اخلاقی و ذهنی، مهارت‌ها و دانش، خطاها، عوامل سازمانی، عوامل فراسازمانی و عوامل فرهنگی دسته‌بندی شد. احمدی

و ملک زاده (۱۴۰۱) پژوهشی را تحت عنوان «بررسی عوامل فاصله انتظارات بین حسابرسان و استفاده‌کنندگان گزارش حسابرسی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» انجام دادند. فرضیات زیر مطرح می‌گردند: فرضیه ۱. بین انتظار استفاده‌کنندگان و حسابرسان از مسئولیت‌پذیری حسابرسان اختلاف معنی داری وجود دارد. فرضیه ۲. بین انتظار استفاده‌کنندگان و حسابرسان از اطمینان دهی حسابرسان اختلاف معنی داری وجود دارد. فرضیه ۳. بین انتظار استفاده‌کنندگان و حسابرسان از سودمندی تصمیمات حسابرسان اختلاف معنی داری وجود دارد. در این تحقیق با توجه به فرضیات مطرح شده از روش آزمون t با دو نمونه مستقل استفاده شده است. نتایج آزمون آماری نشان از تایید هر سه رابطه ذکر شده در فرضیات پیشنهادی در این تحقیق دارند. ایوانی و همکاران (۱۴۰۱) پژوهشی را تحت عنوان «بررسی رابطه بین شکاف انتظار حسابرسی و اطمینان سرمایه‌گذاران: بررسی نقش بهبود سطح ارتباطات حسابرسان» انجام دادند. براساس یافته‌ها و مقادیر مربوط به ضرایب مسیره‌ها، کیفیت حسابرسی و تضمین آموزش حسابرسی بر اطمینان سرمایه‌گذاران اثر معنادار و مثبتی داشته است. همچنین بین شکاف عملکرد و شکاف نامعقول حسابرسی با سطح اطمینان سرمایه‌گذاران رابطه معنادار و منفی دیده شده است. اسناد و همکاران (۱۴۰۱) پژوهشی را تحت عنوان «تأثیر ارتباطات اجتماعی حسابرسان بر کیفیت حسابرسی» انجام دادند. جامعه آماری موردبررسی در این پژوهش، ۱۲۰ نفر از حسابرسان مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در سال ۱۴۰۰ است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، ارتباطات اجتماعی حسابرسان بر کیفیت حسابرسی تأثیر معناداری و مثبتی داشته است. هوش هیجانی و رفتار شهروندی سازمانی بر ارتباطات اجتماعی حسابرسان تأثیرگذار بوده است. از سوی دیگر، ارتباطات اجتماعی حسابرسان بر فرسودگی شغلی و تعهد حرفه‌ای حسابرسان اثر معناداری داشته است.

حسینی و محمدی (۱۳۹۹) پژوهشی را تحت عنوان «تأخیر زمانی در ارائه گزارش حسابرسی و نزدیکی فاصله جغرافیایی دفتر مؤسسه حسابرسی به دفتر مرکزی صاحبکار: شواهدی از مزیت اطلاعاتی ناشی از تعامل مشترک و بهبود کارایی حسابرسی» انجام دادند. یافته‌ها حاکی از آن است که نزدیکی موقعیت جغرافیایی دفتر مؤسسه حسابرسی به دفتر مرکزی صاحبکار سبب کاهش تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی شده است. زیرا حسابرسان نزدیک به صاحبکار تعامل بیشتری با صاحبکار داشته و اخبار خاص صاحبکار را با سهولت بیشتری دریافت کنند.

آنلین (۲۰۲۴) پژوهشی را با عنوان «شایستگی تیم حسابرسی، انگیزه حسابرس و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی» انجام دادند. تجزیه و تحلیل نشان می‌دهد که شایستگی تیم و انگیزه درونی فردی به طور منفی با رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی مرتبط است، در حالی که انگیزه بیرونی به طور مثبت با رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی مرتبط است. همچنین انگیزه‌های درونی و بیرونی فردی رابطه بین شایستگی تیم و رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی را تعدیل می‌کند. پرول و همکاران (۲۰۲۴) پژوهشی را با عنوان «چگونه هویت محل کار و شیوه‌های مدیریت تیم بر تمایل حسابرسان تیمی توزیع شده برای تعامل تأثیر

می‌گذارد» انجام دادند. مطالعه آزمایشی با ۱۲۸ حسابرس و کارورز کارکنان، نشان می‌دهد که برجسته کردن هویت حرفه‌ای حسابرسان باعث بهبود ارتباطات صعودی در تیم‌های هم‌محل با هویت تیمی قوی می‌شود، اما نه در تیم‌های توزیع‌شده با هویت تیمی ضعیف. آنلین و چه (۲۰۲۳) پژوهشی را با عنوان «فاصله تیم حسابرسی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی» انجام دادند. نتایج نشان می‌دهد که اعضای تیم با فاصله ذهنی و ارتباطی بیشتر درگیر رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی می‌شوند، که نشان می‌دهد موسسات حسابرسی باید به فاصله ذهنی و ارتباطی اعضای تیم توجه کنند و اقداماتی را برای مهار تأثیرات منفی آنها انجام دهند. کوزلیاس و همکاران^{۲۴} (۲۰۲۳) پژوهشی را با عنوان «تأثیر نزدیکی اعضای تیم و اندازه مسولیت‌ها بر اتکای کارکنان حسابرسی به ترجیحات سرپرست» انجام دادند. نتایج نشان داد که حسابرسان پراکنده تمایل دارند در هنگام ادامه تکلیف بیشتر شبیه حسابرسان هم‌محل واکنش نشان دهند. علاوه بر این، نتایج نشان داد که در حالی که حسابرسان توزیع‌شده در تخصیص مستمر، بیشتر تحت تأثیر راهنمایی هدایت‌گر سرپرست خود هستند تا حسابرسان توزیع‌شده در انتساب وقت، برعکس در مورد حسابرسان هم‌محل صادق است.

فام و همکاران^{۲۵} (۲۰۲۳) پژوهشی را با عنوان «کیفیت حسابرسی: تحلیلی از نزدیکی فرهنگی شریک حسابرسی به مدیران اجرایی مشتری» انجام دادند. نتایج نشان داد که نزدیکی فرهنگی بین حسابرسان و مدیران مالی با کیفیت حسابرسی مرتبط است. از افزایش اجباری اخیر هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام شرکای حسابرسی قراردادی برای ایجاد نزدیکی فرهنگی بین شرکای حسابرسی قراردادی و مدیران کارفرما استفاده می‌شود. ژانگ و همکاران^{۲۶} (۲۰۲۳) پژوهشی را با عنوان «آیا انعطاف‌پذیری حسابرس تأثیرات عضویت در تیم‌های متعدد بر رفتارهای تهدیدکننده کیفیت را کاهش می‌دهد؟» انجام دادند. تجزیه و تحلیل شده است یافته‌ها نشان می‌دهد که ارائه خدمات در عضویت‌های تیمی می‌تواند یادگیری حسابرس را تضعیف کند و با انجام این کار حسابرسان را به سمت رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی سوق می‌دهد. تحلیل‌ها نشان می‌دهند که حسابرسان کمتر انعطاف‌پذیر - آنهایی که کمتر قادر به عقب نشینی از مشکلات تجربه شده هستند - بیشتر مستعد این اثرات زیان‌آور هستند. علاوه بر این، تحلیل‌های اکتشافی نشان می‌دهد که به نظر می‌رسد اثر منفی خدمت بر بسیاری از عضویت‌های تیمی برای حسابرسان سطح میدانی نسبت به حسابرسان سطح مدیریت بارزتر است. آنلین (۲۰۲۲) پژوهشی را با عنوان «برابری تیم حسابرسی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی» انجام داد. هدف این مقاله بررسی ارتباط بین رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی و سه بعد برابری تیمی است: فردیت زدایی، هویت اجتماعی و برابری جنسیتی. تبعیض بین حسابرسان در شرکت‌های حسابداری در سراسر جهان تجربه شده است که می‌تواند منجر به رفتارهایی شود که کیفیت کار را به خطر می‌اندازد. تأثیر منفی این رفتار می‌تواند پیامدهایی برای مشتریان، مؤسسات حسابرسی، تنظیم‌کننده‌ها و جامعه گسترده‌تر به دلیل تهدید بر کیفیت حسابرسی داشته باشد.

۳- روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر بر مبنای هدف در دسته پژوهش‌های کاربردی قرار می‌گیرد. بر مبنای ماهیت و روش و در طبقه‌بندی انواع تحقیقات براساس روش، پژوهش حاضر از نوع توصیفی^{۲۷} قلمداد می‌شود. پژوهش توصیفی در تعریف شامل مجموعه روش‌ها و فنونی است که هدف غایی آن‌ها توصیف کردن شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی می‌باشد (خاکی، ۱۳۹۹). با توجه به این‌که در پژوهش حاضر از روش‌های مطالعه کتابخانه‌ای و هم‌چنین روش‌های میدانی نظیر پرسش‌نامه استفاده می‌گردد، می‌توان عنوان داشت که پژوهش حاضر براساس ماهیت و روش، تحقیقی توصیفی از نوع هم‌بستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه حسابداران رسمی شاغل در مؤسسات حسابرسی الف بورسی و سازمان حسابرسی است که در سال ۱۴۰۴ به انجام حسابرسی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران اشتغال داشته‌اند. برای تعیین حجم دقیق جامعه، ابتدا فهرست رسمی اعضای شاغل از جامعه حسابداران رسمی ایران و گزارش‌های سالانه سازمان حسابرسی استخراج گردید. این اطلاعات شامل تعداد کل حسابران، محل خدمت، و وضعیت فعالیت آنها بود. بر اساس این داده‌ها، مشخص شد که در سال ۱۴۰۴ تعداد ۲۷۰ حسابدار رسمی در مؤسسات حسابرسی الف بورسی و سازمان حسابرسی به‌صورت فعال در فرآیند حسابرسی شرکت‌های بورسی مشارکت داشته‌اند. این عدد شامل اعضای تیم‌های حسابرسی در سطوح مختلف شغلی (شریک، سرپرست، حسابرس ارشد و حسابرس) است. فرآیند دستیابی به این آمار به شرح زیر بوده است:

مرحله اول: شناسایی مؤسسات حسابرسی الف بورسی از فهرست رسمی منتشر شده در پایگاه جامعه حسابداران رسمی ایران.

این فهرست در سال ۱۴۰۴ شامل ۲۴ مؤسسه حسابرسی فعال در حوزه شرکت‌های بورسی بود (منبع: جامعه حسابداران رسمی ایران، ۱۴۰۴)

مرحله دوم: جمع‌آوری اطلاعات تعداد کارکنان حرفه‌ای فعال در هر مؤسسه. برای این منظور، از گزارش‌های سالانه سازمان بورس و اوراق بهادار و داده‌های منتشرشده توسط سازمان حسابرسی استفاده شد. همچنین، با چند مؤسسه حسابرسی تماس گرفته شد تا اطلاعات به‌روزتری دریافت گردد.

(منبع: سازمان بورس و اوراق بهادار، ۱۴۰۳)

مرحله سوم: ترکیب داده‌های به‌دست‌آمده و حذف موارد تکراری. پس از جمع‌بندی نهایی، مشخص شد که تعداد حسابداران رسمی فعال در این مؤسسات برابر با ۲۷۰ نفر است که به عنوان جامعه آماری این تحقیق در نظر گرفته شد.

در نهایت پس از بکارگیری فرمول کوکران به شرح زیر، ۱۵۸ نفر به عنوان نمونه نهایی مورد نظر پژوهش انتخاب شدند:

$$n = \frac{Nz^2p(1-p)}{N(d)^{-2} + z^2p(1-p)}$$

$$n = \frac{270 * 1.96^2 * 0.5(0.5)}{270 * (0.05)^2 + 1.96^2 * 0.5(0.5)} = 158$$

۴- یافته‌های پژوهش

۴-۱- تحلیل‌های توصیفی

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های بخش اول پرسش‌نامه که مربوط به ویژگی‌های عمومی جامعه آماری مورد مطالعه می‌باشد، از آمار توصیفی استفاده شده است. نتایج حاصل از این تجزیه و تحلیل، اطلاعاتی در مورد نحوه پراکندگی ویژگی‌هایی همچون جنسیت و تحصیلات پاسخ‌دهنده و سابقه‌ی فعالیت آن‌ها ارائه می‌دهد.

نگاره (۳): ویژگی‌های عمومی جامعه آماری

درصد	تعداد	ویژگی	
۰.۶۷	۱۰۶	مرد	جنسیت
۰.۳۳	۵۲	زن	
۰.۳۵	۵۵	لیسانس	تحصیلات
۰.۵۲	۸۲	فوق لیسانس	
۰.۱۵	۲۴	دکتری و بالاتر	
۰.۲۱	۳۳	کمتر از ۳۰ سال	سن
۰.۲۸	۴۴	بین ۳۰ تا ۳۵ سال	
۰.۲۴	۳۸	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	
۰.۲۷	۴۳	بیشتر از ۴۰ سال	
۰.۲۴	۳۸	کمتر از ۵ سال	سابقه کاری
۰.۴۲	۶۶	بین ۶ تا ۱۰ سال	
۰.۳۴	۵۴	بیشتر از ۱۰ سال	
٪۱۰۰	۱۵۸	مجموع	

۴-۲- بررسی توصیفی متغیرهای مدل و آزمون نرمال بودن توزیع داده‌ها

نگاره (۴): شاخص‌های توصیفی، نتایج آزمون تی یک نمونه‌ای و نتایج نرمال بودن توزیع داده‌ها

شاخص‌های نرمالیتی				آزمون تی یک نمونه‌ای		انحراف معیار	میانگین	متغیرهای مدل
نتیجه	آماره Z	کشیدگی	آماره Z	چولگی	سطح معناداری			
نرمال	-۱.۴۴۱	-۰.۶۹۷	۰.۶۹۷	۰.۰۹۱	۰.۱۰۸	۱.۶۱۵	۲.۱۶۸	فاصله ذهنی
نرمال	-۰.۸۴۲	-۰.۴۰۸	۳.۹۱۲	۰.۵۱۲	۰.۰۰۱	۵.۰۹۳	۱.۱۰۹	فاصله ارتباطی
نرمال	-۱.۱۲۷	-۰.۵۴۶	-۰.۲۱۲	-۰.۰۲۸	۰.۰۰۱	۲.۵۶۲	۰.۸۸۵	رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی

در این تحلیل، مقایسه میانگین نمرات با نمرات هنجار متغیرهای مختلف انجام شده است. بر اساس مقادیر ارائه شده، نتایج به صورت زیر تحلیل می‌شود:

فاصله ذهنی در این تحقیق به نزدیکی روان‌شناختی و احساسی حسابران با اعضای تیم خود اشاره دارد.

میانگین ۴.۴۴۹ و آماره تی (سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ شده است) نشان می‌دهد که فاصله ذهنی در سطح متوسط قرار دارد، یعنی اعضای تیم حسابرسی نه کاملاً به هم نزدیک‌اند و نه کاملاً دور. طبق روش معکوس‌سازی مقیاس، مقدار بالاتر نشان‌دهنده فاصله ذهنی بیشتر است، بنابراین مقدار ۴.۴۴۹ نشان می‌دهد که تیم‌ها تا حدی از هم فاصله دارند اما این فاصله بحرانی نیست. فاصله ذهنی متوسط می‌تواند منجر به کاهش هماهنگی در تیم شود و بر کیفیت قضاوت‌های حرفه‌ای تأثیر بگذارد، اما از آنجایی که مقدار آن خیلی بالا نیست، به احتمال زیاد هنوز همکاری تیمی در حد قابل قبول وجود دارد.

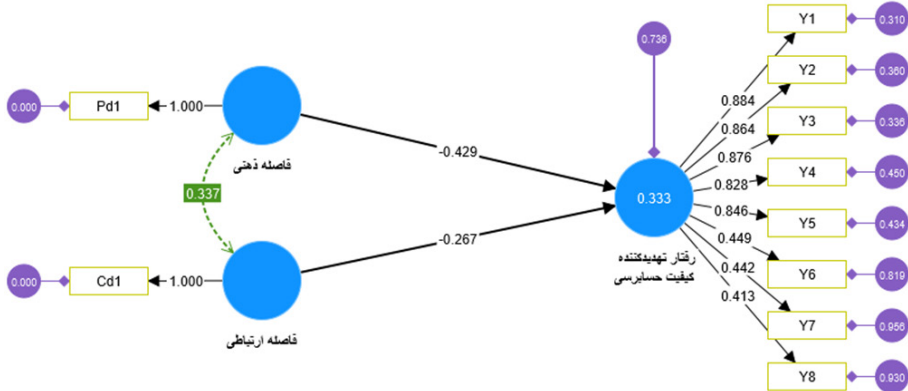
تحلیل فاصله ارتباطی (۵.۲۷۸) - بالاتر از حد متوسط و معنادار شده است، این متغیر نشان‌دهنده میزان ارتباط تیمی از طریق فناوری به جای ارتباط حضوری است. مقدار ۵.۲۷۸ (و معنادار بودن آن در آزمون تی) یعنی میزان ارتباط از طریق فناوری بالاتر از حد متوسط است، یعنی تیم‌های حسابرسی بیشتر از ابزارهای غیرحضوری (ایمیل، تلفن، ویدئوکنفرانس) برای ارتباطات استفاده می‌کنند تا جلسات رو در رو.

بالا بودن فاصله ارتباطی معمولاً باعث کاهش شفافیت اطلاعات و افزایش سوءتفاهم‌ها می‌شود. کیفیت ارتباطات زمانی که بیشتر مبتنی بر فناوری است، ممکن است کاهش یابد و منجر به خطاهای ادراکی شود. این مسئله به‌ویژه در حسابرسی مهم است، زیرا بحث و تحلیل دقیق یافته‌ها نیاز به ارتباط چهره‌به‌چهره و تعامل مستقیم دارد.

تحلیل رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی (۳.۱۸۰) - بالاتر از حد متوسط و معنادار (سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ شده است) مقدار بالاتر از حد متوسط و معناداری این متغیر نشان می‌دهد که رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی در محیط‌های حسابرسی وجود دارند و به‌صورت آماری تأثیرگذارند.

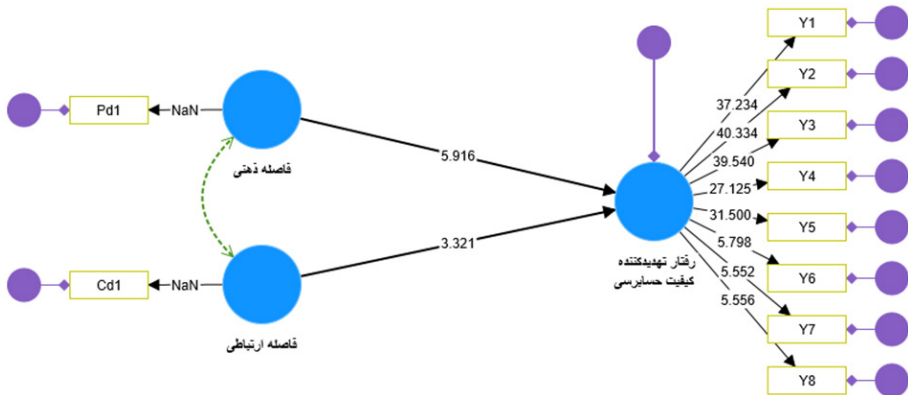
این رفتارها می‌توانند شامل پذیرش فشارهای مدیریتی، کاهش سخت‌گیری در بررسی‌ها، و اعمال استانداردهای پایین‌تر در فرایند حسابرسی باشند.

۳-۴- اعتبارسنجی مدل‌های اندازه‌گیری (تحلیل عاملی تاییدی)

شکل (۱): مدل در حالت تخمین ضرایب استاندارد

شکل (۱) مدل تحلیل عاملی تاییدی و معادلات ساختاری را در حالت تخمین ضرایب استاندارد نشان می‌دهد. با توجه به مدل ۴-۱ متغیرهای فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی مستقل و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی نقش وابسته را ایفا می‌کنند. طبق این مدل، به ضرایبی که از روابط بین متغیرهای پنهان (بیضی) و سوالات پرسشنامه (مستطیل) به وجود می‌آیند بارعاملی گویند و ضرایب بین ضرایب بین متغیرهای اصلی، ضرایب مسیر یا معادلات ساختاری می‌باشند.

شکل (۲): مدل در حالت تخمین ضرایب معناداری

شکل (۲) در واقع تمامی معادلات اندازه‌گیری (بارهای عاملی و ضرایب مسیر) را با استفاده از آماره t ، آزمون می‌کند. بر طبق این مدل، بار عاملی در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار می‌باشد اگر مقدار آماره‌ی t خارج بازه $-1/96$ تا $1/96$ قرار گیرد.

۴-۴- تحلیل عاملی تاییدی متغیرهای پژوهش

۴-۴-۱ محاسبه اعتبار همگرا و واگرا:

نگاره (۵): بررسی اعتبار همگرایی مدل (AVE, CR, CA) و ماتریس فورنل و لارکر

متغیرهای پنهان	آلفا کرونباخ	پایایی ترکیبی	میانگین واریانس تبیین شده
	CA>0/6	CR>0/7	AVE>0/5
اعتبار همگرا	رفتار تهدیدکننده کیفیت حساسی	۰.۸۹۹	۰.۵۳۳
	فاصله ارتباطی	۱	۱
	فاصله ذهنی	۱	۱
اعتبار واگرا	متغیرهای پنهان	رفتار تهدیدکننده کیفیت حساسی	فاصله ذهنی
	رفتار تهدیدکننده کیفیت حساسی	۰.۷۳	
	فاصله ارتباطی	-۰.۴۱۱	۱
	فاصله ذهنی	-۰.۵۱۹	۰.۳۳۷

برای تحلیل جدول مربوط به پایایی و اعتبار سنجی متغیرهای پنهان با استفاده از آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی (CR) و میانگین واریانس تبیین شده (AVE)، باید به تفکیک هر کدام از این شاخص‌ها پردازیم و آنها را تفسیر کنیم:

آلفای کرونباخ

در جدول فوق، همه مقادیر آلفای کرونباخ بالاتر از ۰,۸ است که نشان می‌دهد تمام متغیرهای پنهان دارای همسانی درونی بالایی هستند و این شاخص از نظر پایایی کاملاً قابل قبول است.

پایایی ترکیبی

مقدار CR باید بالاتر از ۰,۷ باشد. تمامی مقادیر پایایی ترکیبی در جدول فوق بالاتر از ۰,۹ است که نشان‌دهنده پایایی بسیار بالای سازه‌هاست. به این معنی که سازه‌ها به خوبی متغیرهای پنهان را تبیین می‌کنند و شاخص‌های مربوطه کاملاً قابل اعتماد هستند.

میانگین واریانس تبیین شده

برای تأیید روایی همگرا، مقدار AVE باید بیشتر از ۰,۵ باشد. مقادیر AVE تمامی متغیرها در جدول فوق بالاتر از ۰,۵ هستند، که نشان می‌دهد متغیرهای پنهان حداقل ۵۰ درصد از واریانس شاخص‌های مربوطه را تبیین می‌کنند. این امر نشان‌دهنده این است که متغیرهای پنهان به خوبی واریانس شاخص‌های خود را توضیح می‌دهند و روایی همگرایی خوبی دارند. تأیید روایی واگرا در این پژوهش، نشان‌دهنده این است که ابزار مورد استفاده برای سنجش متغیرهای پنهان، دقت و صحت کافی را داراست و نتایج حاصل از آن قابل اعتماد و استناد هستند.

۴-۴-۲ شاخص‌های برازش مدل:

نگاره (۶): شاخص‌های برازش مدل

حد مجاز	مقدار برآورد شده	شاخص‌های برازش مدل	
-	۹۳.۶۶۶	Chi-square	کای دو
-	۳۴	Degrees of freedom	درجه آزادی
-	۰.۰۰۱	P value	سطح معناداری
<3	۲.۷۵۴	ChiSqr/df	کای دو بر درجه آزادی
<0.1	۰.۰۸۲	RMSEA	ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد شده
>0.8	۰.۸۲۵	GFI	نیکویی برازش
>0.8	۰.۸۱۵	AGFI	نیکویی برازش تعدیل یافته
>0.9	۰.۹۳۳	NFI	برازندگی نرم شده
>0.9	۰.۹۰۴	TLI	برازندگی نرم نشده
>0.9	۰.۹۵۴	CFI	برازندگی تطبیقی

۴-۴-۳ معادلات ساختاری (پاسخ به فرضیات تحقیق)

نگاره (۷): نتایج معادلات ساختاری و شاخص‌های کیفیت معادلات ساختاری

نتایج		کیفیت معادلات ساختاری		معادلات ساختاری			فرضیات فرعی (اثرات مستقیم)
		ضرب تعیین	ضرب تعیین	سطح معناداری	t	بتا	
جهت تاثیر	وضعیت فرضیه	شدت	R ²	سطح معناداری	t	بتا	
-	تایید	متوسط	۰.۳۳۳	۰.۰۰۱	۳.۳۲۱	-۰.۱۳۰	فاصله ارتباطی -> رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی
-	تایید			۰.۰۰۱	۵.۹۱۶	-۰.۴۰۸	فاصله ذهنی -> رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی

۴-۴-۴ تحلیل یافته‌های کیفیت معادلات ساختاری

یکی از معیارهای ارزیابی درونی مدل، ضریب تعیین (R^2) و ضریب تعیین تعدیل شده (R^{2adj}) می‌باشد. ضریب تعیین (R^2) واریانس توضیحی یک متغیر درونزا را نسبت به واریانس کل آن توسط متغیرهای برونزا اندازه‌گیری می‌کند. برای این شاخص مقادیر بزرگ‌تر از ۰/۶۷ قوی،

بزرگ‌تر از ۰/۳۳، متوسط و کمتر از ۰/۱۹ ضعیف تلقی می‌شود. در واقع این ضریب نشان می‌دهد متغیر یا متغیرهای مستقل چند درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح می‌دهند. بر این اساس می‌توان گفت فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی ۳۳/۳ درصد از رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی را توضیح داده‌اند.

فرضیه (۱): رابطه معناداری میان فاصله ارتباطی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی وجود دارد: مقدار $t = -0,130$ - نشان می‌دهد که افزایش فاصله ارتباطی (استفاده بیشتر از فناوری به جای ارتباط حضوری) به کاهش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی منجر شده است، اما این تأثیر نسبتاً ضعیف است.

سطح معناداری ($P = 0.001$) نشان می‌دهد که این رابطه از نظر آماری معنادار است و نمی‌توان آن را تصادفی در نظر گرفت و فرضیه تأیید شده است.

فرضیه (۲): رابطه معناداری میان فاصله ذهنی و رفتار تهدیدکننده کیفیت حسابرسی وجود دارد: مقدار $t = -0,408$ - نشان می‌دهد که افزایش فاصله ذهنی باعث کاهش قابل توجه رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی شده است. سطح معناداری ($P = 0.001$) این رابطه را از نظر آماری تأیید می‌کند و فرضیه تأیید شده است.

۵- بحث و نتیجه‌گیری

بحث و بررسی نتایج فرضیه‌ی نخست

نتایج نشان داد که مقدار $t = -0,130$ - نشان می‌دهد که افزایش فاصله ارتباطی (استفاده بیشتر از فناوری به جای ارتباط حضوری) به کاهش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی منجر شده است، اما این تأثیر نسبتاً ضعیف است. سطح معناداری ($P = 0.001$) نشان می‌دهد که این رابطه از نظر آماری معنادار است و نمی‌توان آن را تصادفی در نظر گرفت و فرضیه تأیید شده است.

این نتایج را می‌توان از منظر نظریه سطح تبیین به‌طور عمیق تبیین کرد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که افزایش فاصله ذهنی میان حسابرسان به‌طور مستقیم باعث افزایش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی می‌شود. مطابق نظریه سطح تبیین، زمانی که فاصله روان‌شناختی بین افراد افزایش می‌یابد، شیوه پردازش اطلاعات به سمت تفکر انتزاعی و کلی‌نگر حرکت می‌کند و توجه به جزئیات کاهش می‌یابد (تروپ و لیبرمن، ۲۰۱۰). در حسابرسی، که ماهیتی مبتنی بر شواهد جزئی و دقیق دارد، این تغییر باعث می‌شود حسابرسان نسبت به ریسک‌های پنهان و نشانه‌های تقلب حساسیت کمتری نشان دهند (آنلین و چه، ۲۰۲۳).

به بیان دیگر، حسابرسانی که احساس دوری و عدم تعلق به تیم دارند، مسئولیت‌پذیری کمتری در قبال نتایج تیمی احساس می‌کنند. این موضوع منجر به رفتارهایی مانند ساده‌سازی بیش از حد رویه‌های حسابرسی، حذف برخی مراحل کلیدی یا اتکا به شواهد ناکافی می‌شود. نتایج این پژوهش با یافته‌های ژانگ و همکاران (۲۰۲۳) همسو است که نشان دادند فاصله ذهنی بالا در تیم‌های حسابرسی باعث کاهش کیفیت قضاوت حرفه‌ای و افزایش خطاهای تصمیم‌گیری می‌شود.

در بافت ایران، این موضوع اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. فشارهای زمانی غیرواقعی بینانه و رقابت شدید میان مؤسسات حسابرسی اغلب موجب می‌شود اعضای تیم حسابرسی تعاملات حضوری و اجتماعی محدودی داشته باشند. این وضعیت به افزایش فاصله ذهنی منجر شده و حسابرسان به جای همکاری گروهی، به رفتارهای فردگرایانه روی می‌آورند. به همین دلیل، برای مدیریت تیم‌های حسابرسی در ایران، تقویت احساس هویت گروهی و اعتماد متقابل میان اعضا باید در اولویت قرار گیرد. در خصوص تطبیق یا عدم تطبیق دیگر پژوهش‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر، می‌توان گفت که یافته‌های حاصل با مطالعات محمدی و همکاران (۱۴۰۲)؛ احمدی و ملک زاده (۱۴۰۱)؛ آنلین و چه (۲۰۲۳)؛ فام و همکاران (۲۰۲۳) و آنلین (۲۰۲۲)، قرابت و همسویی دارد.

بحث و بررسی نتایج فرضیه‌ی دوم

مقدار $t = 0.408$ - نشان می‌دهد که افزایش فاصله ذهنی باعث کاهش قابل توجه رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی شده است. سطح معناداری ($P = 0.001$) این رابطه را از نظر آماری تأیید می‌کند و فرضیه تأیید شده است.

نتایج تحلیلی و تفسیری پژوهشگر موبد این موضوع است که با گسترش فناوری‌های دیجیتال و به‌ویژه پس از همه‌گیری کووید-۱۹، بسیاری از تیم‌های حسابرسی به سمت ارتباطات غیرحضوری حرکت کرده‌اند. از منظر نظریه سطح تبیین، افزایش فاصله ارتباطی باعث کاهش غنای اطلاعاتی در تعاملات می‌شود. در ارتباطات حضوری، نشانه‌های غیرکلامی، زبان بدن و باز خورد لحظه‌ای وجود دارد که در ارتباطات مجازی به‌شدت محدود می‌شوند (بالتس و همکاران، ۲۰۲۲). نبود این نشانه‌ها موجب افزایش سوءتفاهم، تعارضات پنهان و کاهش شفافیت در تیم می‌گردد. نتیجه این فرآیند، افزایش احتمال بروز رفتارهای تهدیدکننده کیفیت است. به عنوان مثال، وقتی اعضای تیم از طریق ایمیل یا پیام‌رسان با یکدیگر در ارتباط‌اند، نظارت مستقیم بر عملکرد کاهش یافته و برخی حسابرسان ممکن است وظایف خود را به‌طور کامل یا صحیح انجام ندهند، بدون اینکه سایر اعضا بتوانند به‌موقع این کم‌کاری را شناسایی کنند. این یافته با پژوهش بائر و همکاران (۲۰۲۲) مطابقت دارد که نشان داد تیم‌های حسابرسی با وابستگی زیاد به فناوری‌های ارتباطی، بیش از سایر تیم‌ها مستعد بروز خطا و کاهش کیفیت هستند.

البته یافته‌های پژوهش حاضر نیز حاکی از آن است که اگر فناوری‌های ارتباطی پیشرفته و شفاف مورد استفاده قرار گیرند، می‌توانند بخشی از اثر منفی فاصله ارتباطی را تعدیل کنند. این نتیجه با مطالعه کارلایل و همکاران (۲۰۲۳) همخوان است که نشان داد مستندسازی دقیق ارتباطات دیجیتال می‌تواند از بروز برخی رفتارهای مخرب جلوگیری نماید. بنابراین، مسئله اصلی در ایران، نه صرفاً وجود فاصله ارتباطی، بلکه کیفیت و مدیریت این فاصله است. در صورتی که ابزارهای ارتباطی ناکارآمد باشند، فاصله ارتباطی به شدت تهدیدکننده کیفیت خواهد بود.

در خصوص تطبیق یا عدم تطبیق دیگر پژوهش‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر، می‌توان گفت که یافته‌های حاصل با مطالعات محمدی و همکاران (۱۴۰۲)؛ احمدی و ملک زاده (۱۴۰۱)؛ آنلین و چه (۲۰۲۳)؛ فام و همکاران (۲۰۲۳) و آنلین (۲۰۲۲)، قرابت و همسویی دارد.

پیشنهادات کاربردی مبتنی بر فرضیه‌ی نخست

ارتباطات مؤثر در قلب فعالیت‌های حسابرسی موفق قرار دارد و اطمینان حاصل می‌کند که ذینفعان یافته‌های حسابرسی را درک کرده، می‌پذیرند و بر اساس آن‌ها عمل می‌کنند. در راستای نتایج فرضیه نخست پژوهش، پیشنهادات کاربردی زیر ارائه می‌گردند:

۱. طراحی برنامه‌های تقویت هویت گروهی و انسجام تیمی

• **شرح:** یافته‌های پژوهش نشان داد که فاصله ذهنی حسابرسان، به‌طور مستقیم با افزایش رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی مرتبط است. برای کاهش این فاصله، لازم است احساس هویت گروهی و تعلق سازمانی میان اعضای تیم تقویت شود.

برگزاری کارگاه‌های گروهی، رویدادهای تیم‌سازی و جلسات مشترک میان حسابرسان در سطوح مختلف شغلی (شریک، سرپرست، حسابرس ارشد و حسابرس) می‌تواند اعتماد و پیوند روانی را تقویت کند.

• **دلیل علمی:** بر اساس نظریه سطح تبیین، کاهش فاصله روان‌شناختی از طریق افزایش تعاملات حضوری باعث تقویت تفکر جزئی‌نگر شده و از رفتارهای ساده‌انگارانه در حسابرسی جلوگیری می‌کند.

• **نمونه اجرا در ایران:** سازمان حسابرسی می‌تواند برنامه‌های سالانه توسعه تیمی برگزار کند و در این برنامه‌ها حسابرسان شاغل در مؤسسات الف بوری را گرد هم آورد تا تجارب خود را به اشتراک بگذارند و حس تعلق سازمانی افزایش یابد.

۲. بازطراحی فرآیند تقسیم وظایف در تیم‌های حسابرسی

• **شرح:** یکی از دلایل اصلی افزایش فاصله ذهنی، عدم شفافیت در نقش‌ها و وظایف تیمی است. پیشنهاد می‌شود مؤسسات حسابرسی، با استفاده از ابزارهای مدیریتی مانند نرم‌افزارهای مدیریت پروژه مانند (Trello یا Microsoft Teams) فرآیند تقسیم وظایف را شفاف‌سازی کنند.

• **اثرگذاری:** این اقدام باعث می‌شود هر حسابرس بداند چه بخشی از فرآیند حسابرسی به او مربوط است و چگونه عملکردش بر نتیجه تیمی تأثیر می‌گذارد.

• **نتیجه:** کاهش ابهام و شفافیت بیشتر، فاصله ذهنی را کاهش داده و مسئولیت‌پذیری را تقویت می‌کند. به این ترتیب، احتمال بروز رفتارهای تهدیدکننده کیفیت مانند حذف مدارک یا انجام سطحی رویه‌ها کاهش می‌یابد.

۳. برگزاری دوره‌های آموزشی مهارت‌های نرم (Soft Skills) برای حسابرسان

• **شرح:** فاصله ذهنی اغلب ناشی از ضعف در مهارت‌های ارتباطی، مدیریت تعارض و هوش هیجانی است. پیشنهاد می‌شود در برنامه‌های آموزش حرفه‌ای مستمر حسابداران رسمی، دوره‌هایی ویژه برای ارتقای مهارت‌های نرم برگزار شود.

○ محتوای پیشنهادی دوره‌ها:

○ مهارت‌های همدلی و گوش‌دادن فعال

○ مدیریت استرس در محیط‌های پر فشار حسابرسی

- تکنیک‌های اعتمادسازی در تعاملات تیمی
- تقویت مهارت‌های حل تعارض و کار گروهی
- **دلیل علمی:** بر اساس پژوهش هردا و همکاران (۲۰۲۳)، حسابرسانی که از نظر هیجانی و ارتباطی قوی هستند، فاصله ذهنی کمتری با اعضای تیم دارند و کمتر به سمت رفتارهای تهدیدکننده کیفیت سوق پیدا می‌کنند.
- **مزیت برای جامعه آماری:** این دوره‌ها می‌تواند به ویژه برای حسابرسان جوان‌تر در مؤسسات الف بورسی مؤثر باشد و از همان ابتدای فعالیت حرفه‌ای، فرهنگ تعامل و همبستگی در تیم‌ها نهادینه شود.

۴. توسعه سیستم‌های پاداش مبتنی بر عملکرد تیمی

- **شرح:** در حال حاضر، بسیاری از مؤسسات حسابرسی در ایران، ارزیابی عملکرد را به صورت فردی انجام می‌دهند. این رویکرد باعث می‌شود حسابرسان به جای همکاری تیمی، به موفقیت فردی تمرکز کنند که خود عاملی برای افزایش فاصله ذهنی است.
- پیشنهاد می‌شود سیستم‌های پاداش و ارزیابی به گونه‌ای بازطراحی شوند که بخشی از پاداش‌ها بر اساس عملکرد تیمی و میزان هماهنگی میان اعضا اختصاص یابد.
- **اثرگذاری:** این تغییر انگیزه همکاری را افزایش داده و باعث کاهش تمایل به رفتارهای فردگرایانه و مخرب مانند حذف برخی رویه‌های حسابرسی یا عدم تبادل اطلاعات می‌شود.
- **نمونه اقدام:** سازمان حسابرسی می‌تواند مدلی برای شاخص‌های کلیدی عملکرد تیمی (KPIs) تدوین و به مؤسسات حسابرسی ابلاغ کند.

۵. طراحی برنامه‌های نظارت همکارانه (Peer Review)

- **شرح:** یکی از عوامل تقویت‌کننده فاصله ذهنی، نبود نظارت متقابل میان اعضای تیم است. پیشنهاد می‌شود مکانیزم نظارت همکارانه به صورت رسمی در فرآیند حسابرسی لحاظ شود.
- بر این اساس، هر حسابرس موظف باشد بخشی از کار همکاران خود را بازبینی کند و گزارش مستقلی از کیفیت آن ارائه دهد.
- **نتیجه:** این رویکرد باعث افزایش مسئولیت‌پذیری و کاهش فاصله ذهنی می‌شود، زیرا هر فرد می‌داند که عملکردش توسط همکارانش نیز ارزیابی خواهد شد.
- **پشتیبانی نظری:** بر اساس نظریه سطح تبیین، افزایش تعاملات مستقیم و نظارت متقابل باعث کاهش فاصله روان‌شناختی شده و رفتارهای مخرب را محدود می‌کند.

۶. برگزاری جلسات بازخورد ساختارمند پس از هر پروژه حسابرسی

- **شرح:** پس از اتمام هر پروژه حسابرسی، پیشنهاد می‌شود جلسات بازخورد به‌طور ساختارمند برگزار گردد.
- در این جلسات، اعضای تیم باید به صورت شفاف درباره نقاط قوت و ضعف همکاری خود صحبت کنند.
- **اثرگذاری:** چنین جلساتی به شناسایی مشکلات ارتباطی، سوء تفاهم‌ها و عوامل ایجادکننده

فاصله ذهنی کمک کرده و زمینه‌ساز بهبود فرآیندهای آینده می‌شود.

• **مزیت برای جامعه آماری:** با توجه به ساختار سنتی بسیاری از مؤسسات حسابرسی ایران، این رویکرد نوین می‌تواند فرهنگ شفافیت و یادگیری مستمر را تقویت کند.

۷. پیشنهادات سطح سیاست‌گذاری کلان

برای کاهش فاصله ذهنی در سطح حرفه حسابرسی، نهادهای ناظر و سیاست‌گذار نیز باید اقدامات زیر را انجام دهند:

جامعه حسابداران رسمی ایران: تدوین دستورالعمل‌های مشخص برای مدیریت تیم‌های پراکنده و تقویت همبستگی در تیم‌های حسابرسی.

الزام مؤسسات حسابرسی به ارائه گزارش‌های دوره‌ای از وضعیت تعاملات تیمی و آموزش‌های رفتاری ارائه‌شده به کارکنان.

سازمان بورس و اوراق بهادار: اعمال استانداردهایی برای ارزیابی کیفیت حسابرسی که شامل شاخص‌های روان‌شناختی و رفتاری نیز باشد، نه فقط شاخص‌های فنی.

پیشنهادات کاربردی مبتنی بر فرضیه دوم

۱. بهبود زیرساخت‌های فناوری ارتباطی و دیجیتال

• **شرح:** در بسیاری از مؤسسات حسابرسی ایران، ابزارهای ارتباطی دیجیتال هنوز در سطح ابتدایی هستند. این مسئله باعث کاهش غنای اطلاعاتی ارتباطات و افزایش سوءتفاهم میان اعضای تیم حسابرسی می‌شود.

پیشنهاد می‌شود مؤسسات حسابرسی با سرمایه‌گذاری هدفمند، از نرم‌افزارهای پیشرفته و یکپارچه حسابرسی نظیر TeamMate، CaseWare یا بسترهای امن پیام‌رسانی سازمانی استفاده کنند.

• **اثرگذاری:** این ابزارها علاوه بر تسهیل ارتباطات، امکان مستندسازی و ردیابی شواهد حسابرسی را فراهم می‌کنند که خود به کاهش رفتارهای مخرب مانند حذف یا ساده‌سازی شواهد کمک می‌کند.

• **نمونه اجرا در ایران:** سازمان حسابرسی می‌تواند سامانه‌ای ملی برای ارتباطات دیجیتال حسابرسی طراحی کند تا همه مؤسسات الف بورس از یک بستر استاندارد و امن استفاده کنند.

۲. طراحی پروتکل‌های استاندارد برای جلسات مجازی و ارتباطات دیجیتال

• **شرح:** یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بخش زیادی از سوءتفاهم‌ها در تیم‌های حسابرسی ناشی از نبود استانداردهای مشخص برای ارتباطات مجازی است.

پیشنهاد می‌شود مؤسسات حسابرسی دستورالعملی مدون برای موارد زیر تهیه کنند:

حداقل تعداد جلسات حضوری و آنلاین در هر پروژه

ساختار جلسات مجازی (زمان‌بندی، دستور جلسه، ثبت و ضبط مباحث)

قالب استاندارد برای گزارش‌دهی دیجیتال شواهد حسابرسی

- **اثرگذاری:** وجود این استانداردها باعث می‌شود ارتباطات هدفمندتر و شفاف‌تر باشند و ابهام و فاصله روان‌شناختی ناشی از ارتباطات دیجیتال کاهش یابد.
- **پشتیبانی نظری:** طبق نظریه سطح تبیین، ساختارمند کردن تعاملات باعث کاهش ادراک فاصله و افزایش مسئولیت‌پذیری اعضا می‌شود.

۳. آموزش مهارت‌های ارتباطی دیجیتال به حسابرسان

- **شرح:** بسیاری از حسابرسان مهارت کافی برای استفاده مؤثر از فناوری‌های دیجیتال و ارتباطات مجازی را ندارند. این امر باعث کاهش کیفیت تعاملات آنلاین و افزایش سوءبرداشتهای می‌شود.

پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزشی تخصصی برای ارتقای این مهارت‌ها برگزار گردد.

- **محتوای پیشنهادی دوره‌ها:**

نحوه برگزاری جلسات ویدئوکنفرانس مؤثر
مهارت‌های ارائه بازخورد در محیط‌های

پیشنهاد‌های کاربردی برای پژوهشگران آتی

۱. بررسی نقش متغیرهای میانجی و تعدیل‌گر

- **شرح:** پژوهش حاضر صرفاً به بررسی تأثیر مستقیم فاصله ذهنی و فاصله ارتباطی بر رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابرسی پرداخته است. تحقیقات آتی می‌توانند متغیرهای میانجی و تعدیل‌گر را وارد مدل کنند تا روابط پیچیده‌تر را شناسایی کنند.

- **نمونه متغیرهای پیشنهادی:** میانجی‌ها: اعتماد متقابل میان اعضای تیم، هویت حرفه‌ای حسابرسان، تعهد سازمانی، رضایت شغلی.

- **تعدیل‌گرها:** اخلاق حرفه‌ای، هوش هیجانی، ساختار رهبری تیم حسابرسی، فشار زمانی.
- **اهمیت:** شناسایی این متغیرها به مدیران و نهادهای ناظر کمک می‌کند تا عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی را به طور دقیق‌تر کنترل کنند.

۲. استفاده از مدل‌های چندسطحی

- **شرح:** داده‌های این پژوهش در سطح فردی جمع‌آوری شده‌اند، اما تیم‌های حسابرسی ماهیتی چندسطحی دارند، یعنی رفتار فردی حسابرسان تحت تأثیر ساختار تیمی و سازمانی است.

پژوهش‌های آتی می‌توانند با استفاده از مدل‌سازی چندسطحی، تأثیر فاصله ذهنی و ارتباطی را در دو یا سه سطح بررسی کنند:

- ✓ سطح فردی: ویژگی‌های شخصیتی حسابرسان، مهارت‌های ارتباطی.
- ✓ سطح تیمی: فرهنگ تیم، سبک رهبری، ساختار ارتباطی.
- ✓ سطح سازمانی: سیاست‌های مؤسسات حسابرسی، استانداردهای حرفه‌ای.
- دلیل: این رویکرد می‌تواند تبیینی جامع‌تر از روابط بین متغیرها ارائه دهد.

۳. مطالعات مقایسه‌ای بین‌المللی

• شرح: شرایط حرفه حسابرسی در ایران به دلیل محدودیت‌های زیرساختی، فرهنگی و اقتصادی خاص است. پژوهش‌های آتی می‌توانند مطالعات مقایسه‌ای بین‌المللی انجام دهند تا مشخص شود که تأثیر فاصله ذهنی و ارتباطی در کشورهای مختلف چه تفاوت‌هایی دارد.

• پیشنهاد اجرا:

- ✓ مقایسه ایران با کشورهای منطقه مانند ترکیه، امارات یا عربستان.
- ✓ بررسی کشورهای دارای فناوری‌های پیشرفته حسابرسی مانند ایالات متحده یا استرالیا.
- مزیت: این مطالعات به جامعه حسابداران رسمی ایران کمک می‌کند تا با الگوهای موفق بین‌المللی آشنا شوند و سیاست‌های بهتری برای بهبود کیفیت حسابرسی طراحی کنند.

۴. بررسی نقش فناوری‌های نوین در مدیریت فاصله ارتباطی

• شرح در تحقیق حاضر به صورت کلی به فناوری‌های ارتباطی اشاره شد، اما نوع و کیفیت این فناوری‌ها بررسی نشده است.

پژوهشگران آتی می‌توانند بررسی کنند که فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، بلاکچین و پلتفرم‌های ابری چگونه می‌توانند به کاهش فاصله ارتباطی و بهبود کیفیت حسابرسی کمک کنند.

مثال:

- ✓ استفاده از سیستم‌های مبتنی بر بلاکچین برای شفاف‌سازی تبادل شواهد حسابرسی.
- ✓ بهره‌گیری از هوش مصنوعی برای پایش تعاملات تیمی و شناسایی نقاط ضعف ارتباطی.

منابع:

احمدی، محسن و ملک زاده، روح انگیز. (۱۴۰۱). بررسی عوامل فاصله انتظارات بین حسابرسان و استفاده‌کنندگان گزارش حسابرسی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اولین همایش بین‌المللی پژوهش‌های شاخص در مدیریت، حسابداری، بانکداری و اقتصاد، مشهد. اسناد، فاطمه؛ داغانی، رضا؛ یوسفی زاده؛ سحر. (۱۴۰۱). تأثیر ارتباطات اجتماعی حسابرسان بر کیفیت حسابرسی. تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۵(۱۹): ۱۰۱-۱۲۹.

اشرفی، بختیار؛ حاجیها، زهره؛ تهرانی، رضا. (۱۴۰۲). طراحی مدل تورش رفتاری حسابرسان با تاکید بر ویژگی‌های فردی و عمومی حسابرس به روش داده بنیاد. دانش حسابداری و حسابرسی

مدیریت، ۱۲(۴۵): ۴۸۳-۴۹۸.

ایوانی، فرزاد؛ عبدی، حدیث؛ خیراللهی، فرشید و علیمردی، مه‌ری. (۱۴۰۱). بررسی رابطه بین شکاف انتظار حسابرسی و اطمینان سرمایه‌گذاران: بررسی نقش بهبود سطح ارتباطات حساب‌برسان. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۵(۱۹): ۱۱۷-۱۴۹.

حسینی، محمد؛ محمدی، مه‌سا. (۱۳۹۹). تأخیر زمانی در ارائه گزارش حسابرسی و نزدیکی فاصله جغرافیایی دفتر مؤسسه حسابرسی به دفتر مرکزی صاحبکار: شواهدی از مزیت اطلاعاتی ناشی از تعامل مشترک و بهبود کارایی حسابرسی. پژوهش‌های حسابرسی حرفه‌ای، ۱(۱): ۱۱۴-۱۳۷.

لیثی، علیرضا؛ نونهال نهر، علی اکبر؛ محمدزاده سالطه، حیدر و زینالی مه‌دی. (۱۴۰۰). ارائه الگوی نقشه‌پردازی ذهنی در بهبود گزارش‌گری حسابرسی. دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، ۶(۱۱): ۱۵۹-۱۸۶.

محمدی، محمد؛ محمدی، سامان؛ الیاسی، یاسر. (۱۴۰۲). اثر تعدیل‌کننده شورای گزارشگری مالی بر رابطه بین فاصله انتظارات حسابرسی و میزان اعتماد سهامداران در سازمان امور مالیاتی و جامعه حسابداران رسمی. پژوهش‌های حسابرسی حرفه‌ای، ۳(۱۰): ۲۸-۵۵.

Ahmadi, Mohsen and Malekzadeh, Rooh-e-Zainiz. (2022). Investigating the factors of the gap in expectations between auditors and users of audit reports in companies listed on the Tehran Stock Exchange, First International Conference on Key Research in Management, Accounting, Banking and Economics, Mashhad. (in persian)

Esnad, Fatemeh; Daghani, Reza; Yousefzadeh; Sahar. (2013). The effect of auditors' social communication on audit quality. Accounting and Auditing Research, 5(19): 101-129. (in persian)

Ashrafi, Bakhtiar; Hajiha, Zohreh; Tehrani, Reza. (2010). Designing a model of auditors' behavioral bias with an emphasis on individual and general characteristics of the auditor using a data-driven approach. Accounting and Management Auditing Knowledge, 12(45): 483-498. (in persian)

Ivani, Farzad; Abdi, Hadith; Khairollahi, Farshid and Alimoradi, Mehri. (2013). Investigating the relationship between the audit expectation gap and investor confidence: Investigating the role of improving auditor communication. Empirical Studies in Financial Accounting, 5(19): 117-149. (in persian)

Hassani, Mohammad; Mohammadi, Mahsa. (2019). Time delay in presenting the audit report and the proximity of the audit firm's office to the client's head office: Evidence of information advantage resulting from joint interaction and improving audit efficiency. Professional Auditing Research, 1(1): 114-137. (in persian)

Leithi, Aliza; Nunhal Nahr, Ali Akbar; Mohammadzadeh Salteh, Heydar and Zeinali Mehdi. (2012). Presenting a Mind Mapping Model in Improving Audit Reporting. Bi-Quarterly Journal of Value and Behavioral Accounting, 6(11):159-186. (in persian)

Mohammadi, Mohammad; Mohammadi, Saman; Eliasi, Yasser. (2013). The moderating effect of the Financial Reporting Council on the relationship between audit expectation gap and shareholder trust in the Tax Affairs Organization and the Certified Public Accountants Association. Professional Auditing Research, 3(10): 28-55. (in persian)

Annelin, A. (2022). Audit team equality and audit quality threatening behaviour. *Managerial Auditing Journal*, 38(2), 158-185. DOI: 10.1108/MAJ-12-2021-3417

Annelin, A. (2024). Audit team competence, auditor motivation and audit quality threatening behaviour. *International Journal of Accounting, Auditing and Performance Evaluation*, 20(3-4), 368-398. DOI: 10.1504/IJAAPE.2024.138398

Annelin, A., & Che, L. (2023). Audit Team Distance and Audit Quality Threatening Behavior. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 43(1), 27-49. DOI: 10.2308/AJPT-2021-035

Baltes, B. B., Dickson, M. W., Sherman, M. P., Bauer, C. C., & LaGanke, J. S. (2022). Virtual teams: Evolution and insights for the future. *Small Group Research*, 53(1), 3-25. DOI: 10.1177/10464964211053886

Bauer, T. D., Humphreys, K. A., & Trotman, K. T. (2022). Group judgment and decision making in auditing: Research in the time of COVID-19 and beyond. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 41(1), 3-23. DOI: 10.2308/AJPT-2021-033

Bennett, G. B., & Hatfield, R. C. (2013). The effect of the social mismatch between staff auditors and client management on the collection of audit evidence. *The Accounting Review*, 88(1), 31-50. DOI: 10.2308/accr-50282

Carlisle, M., Gimbar, C., & Jenkins, J. G. (2023). Auditor-Client interactions—An exploration of power dynamics during audit evidence collection. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 42(1), 27-51. DOI: 10.2308/AJPT-2021-025

Doan, T. N., Ta, T. T., Le, T. K. H., & Tran, V. A. (2025). the impact of auditors' emotional intelligence (EI) and leadership styles in the audit team on audit quality: A study of audit Team Governance. *Journal of Governance and Regulation/Volume*, 14(1). DOI: 10.22495/jgrv14i1art3

Downey, D. H., Obermire, K. M., & Zehms, K. M. (2020). Toward an understanding of audit team distribution and performance quality. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 39(4), 87-112. DOI: 10.2308/ajpt-18-022

Foster, M. K., Abbey, A., Callow, M. A., Zu, X., & Wilbon, A. D. (2015). Rethinking virtuality and its impact on teams. *Small Group Research*, 46(3), 267-299. DOI: 10.1177/1046496415573795

Frink, D. D., Hall, A. T., Perryman, A. A., Ranft, A. L., Hochwarter, W. A., Ferris, G. R., & Todd Royle, M. (2008). Meso-level theory of accountability in organizations. In *Research in personnel and human resources management* (pp. 177-245). Emerald Group Publishing Limited. DOI: 10.1016/S0742-7301(08)27005-7

Hanes, D. R. (2013). Geographically distributed audit work: Theoretical considerations and future directions. *Journal of Accounting Literature*, 32(1), 1-29. DOI: 10.1016/j.acclit.2013.10.001

Hay, D., Knechel, W. R., & Willekens, M. (Eds.). (2014). *The Routledge companion to auditing*. Abingdon, Oxon: Routledge.

Herda, D. N., Cannon, N. H., & Young, R. F. (2019). Workplace mindfulness and its effect on staff auditors' audit quality-threatening behavior. *Behavioral Research in Accounting*, 31(1), 55-64. DOI: 10.2308/bria-52354

Hertel, G., Konradt, U., & Orlikowski, B. (2004). Managing distance by interdependence: Goal setting, task interdependence, and team-based rewards in virtual teams. *European Journal of work and organizational psychology*, 13(1), 1-28. DOI: 10.1080/13594320344000228

Jung, M. F. (2016). Coupling interactions and performance: Predicting team performance

from thin slices of conflict. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction (TOCHI)*, 23(3), 1-32. DOI: 10.1145/2928269

Kuselias, S., Agoglia, C. P., & Wang, E. Y. (2023). The effect of team member proximity and assignment length on audit staff reliance on a supervisor's preferences. *Accounting, Organizations and Society*, 105, 101391. DOI: 10.1016/j.aos.2022.101391

Nurhidayah, N., Sudarma, M., Djamhuri, A., & Atmini, S. (2024). Audit opinion research: overview and research agenda. *Cogent Business & Management*, 11(1), 2301134. DOI: 10.1080/23311975.2024.2301134

Okabe-Miyamoto, K., Folk, D., Lyubomirsky, S., & Dunn, E. W. (2021). Changes in social connection during COVID-19 social distancing: It's not (household) size that matters, it's who you're with. *Plos one*, 16(1), e0245009. DOI: 10.1371/journal.pone.0245009

Proell, C. A., Ricci, M. A., Trotman, K. T., & Zhou, Y. (2024). How workplace identities and team management practices affect distributed team auditors' willingness to speak up. *Contemporary Accounting Research*, 41(1), 562-590. DOI: 10.1111/1911-3846.12917

Sweeney, B., & Pierce, B. (2015). Audit quality threatening behaviours: Perceptions of auditees. *Accounting, Finance & Governance Review*, 22(2). DOI: 10.52399/001c.11713

Trope, Y., & Liberman, N. (2010). Construal-level theory of psychological distance. *Psychological review*, 117(2), 440. DOI: 10.1037/a0018963

Weisner, M. M. (2015). Using construal level theory to motivate accounting research: A literature review. *Behavioral Research in Accounting*, 27(1), 137-180. DOI: 10.2308/bria-50924

Wen, T. (2020). How Coronavirus Has Transformed the Way We Communicate. BBC. 2020. Available at: <https://www.bbc.com/worklife/article/20200408-coronavirus-how-lockdown-helps-those-who-fear-the-phone>.

Wilson, J. M., Boyer O'Leary, M., Metiu, A., & Jett, Q. R. (2008). Perceived proximity in virtual work: Explaining the paradox of far-but-close. *Organization Studies*, 29(7), 979-1002. DOI: 10.1177/0170840607083105

Zhang, D. J., Veltrop, D. B., Hooghiemstra, R. B., & Rink, F. (2023). Does auditor resilience mitigate the effects of multiple team memberships on quality threatening behaviors? *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 42(4), 179-203. DOI: 10.2308/AJPT-2021-037

1. Doan & Tran
2. Nurhidayah et al.
3. Annelin
4. Hay et al.
5. Bauer et al.
6. Herda et al.
7. Zhang et al.
8. Kuselias et al.
9. Proell et al.
10. Trope and Liberman
11. Weisner
12. Annelin & Che
13. Hertel et al.
14. Foster et al.
15. Hanes
16. Downey et al.
17. Wen
18. Okabe-Miyamoto and Lyubomirsky
19. Bauer et al.
20. Wen
21. Construal Level Theory
22. Baltes et al.
23. Carlisle et al.
24. Kuselias et al.
25. Pham et al.
26. Zhang et al.
27. Descriptive Research

